

Društvo potrošača Međimurja

Trg sv.Marka 2, Selnica
consumers@dpm.hr
www.dpm.hr
www.financije.dpm.hr
095/398 2355

Projekt finansijski podržava Općina Belica

Sigurna online kupnja?

Odlazak u trgovinu već odavno nije jedina opcija jer gotovo sve što trebate ili želite možete kupiti online. Ipak, razvojem tehnologije raste i broj opasnosti.

- Koristite lokalne online trgovine kada je moguće
- Potrudite se i istražite-provjerite recenzije prije kupnje
- Koristite kartice-imate više šanse za povrat novca
- Plaćajte samo preko sigurnog pružatelja usluge plaćanja-traže li uslugu prijenosa sredstava preko banke ili alternativno?
Dobro razmislite
- Plaćajte samo kada ste spojeni na sigurnu internetsku vezu-izbjegavajte besplatni ili otvoreni javni WiFi
- Plaćajte samo na sigurnom uređaju
- Čuvajte se oglasa koji nude nevjerovatne ponude ili čudotvorne proizvode-ako se nešto čini predobro da bude istinito, nije istinito!
- Iskoči vam oglas i kaže da ste osvojili nagradu?
Dobro razmislite , možda osvojite zlonamjerni softver.

Lažne internetske trgovine

Na društvenim će vam mrežama često iskočiti oglasi za "nevjerovatne ponude" i kupnju artikala po izuzetno sniženim cijenama. Pravilo kod takvih je ponuda – ako nešto izgleda predobro da bi bilo istinito, vrlo vjerojatno je riječ o prevari. Klik na takve reklame odvest će vas vrlo vjerojatno na lažiranu stranicu internetske trgovine, pa je svakako potrebno provjeriti URL na koji ste stigli

Kako znati da je neka internetska trgovina lažna?

- Naziv domene nije u obliku marka.com ili marka.hr, već trgovina-marka-online.co.za ili slično
- Dizajn stranice, fotografije, fontovi i ostalo ne djeluje konzistentno i profesionalno
- Ako je stranica lokalizirana, prijevod na hrvatski u pravilu je manjkav i pun pravopisnih grešaka
- Istaknute cijene daleko su niže od realnih
- Podaci o vlasniku web odredišta i kontakt informacije ne postoje ili su sumnjivi
- Sustav online plaćanja ne koristi pouzdane platne servise već samo traži unos broja kartice

Internetska higijena

- Provjera URL-a i recenzija pojedine trgovine i izbjegavanje sumnjivih ponuda no od ključne je važnosti i sigurno plaćanje. Koristite samo provjerene servise i one koji zahtijevaju dodatnu autorizaciju transakcije putem mobilne aplikacije
- Želite li biti još sigurniji i pažljiviji u vezi potrošnje na internetskim trgovinama lako je podesiti i dnevne limite na mobilnim bankarskim aplikacijama iznose transakcija. Zna li koliko obično trošite, odnosno koji vam je iznos potreban svakog dana, postavljanjem ograničenja na potrošnju preko te razine onemogućit ćete – sve i da postanete žrtvom krađe podataka – napadače u tome da vam račun isprazne u kratkom roku.

Kako bi kupnja na internetu bila sigurnija pažljivo proučite:

- Uvjete plaćanja (valutu terećenja, troškove dostave) – čitajte sitna slova, provjerite postoji li pravo na povrat, osobito kod npr. avionskih karata, karata za koncerte, rezervacija hotela – mogu li se otkazati; do kada i uz koje uvjete;
- Uvjete dostave (vrijeme i cijenu isporuke, zemlje u koje se roba ne isporučuje, dodatne troškove ležarine, carine);
- Suglasnosti koje dajete prilikom kupnje usluga (daje li se suglasnost za periodična terećenja ili za kupnju dodatnih razina ili statusa u, primjerice, igricama, dovoljno je samo potvrditi želite li i kartica će biti terećena automatski bez ponovnog unosa broja.

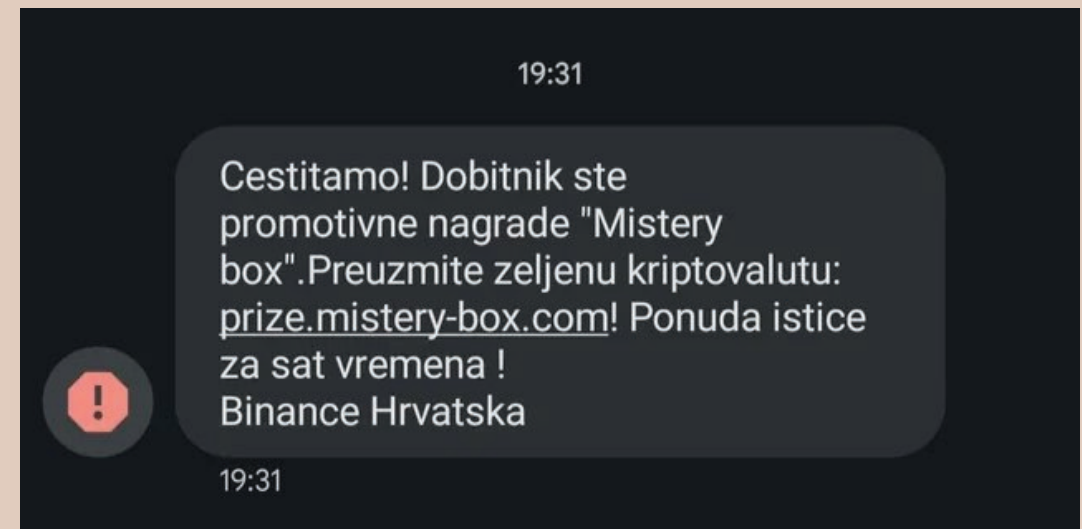
Vrlo je važno i da zaštitite svoje računalo i to:

- Koristite ažurnu antivirusnu zaštitu
- Osigurajte računalo lozinkom
- Nakon završetka rada poželjno je zatvoriti preglednik te ugasiti računalo.

Ponude koje bi vam odmah trebale postati sumnjive one su koje zvuče previše dobro, one koje „vrište“ te imaju slogane poput „Najbolja ponuda na Internetu. Kupite odmah!“, „Najbolje cijene – Ne čekajte“ Uvijek prijavite svaku sumnju na pokušaj prijave policiji, čak i ako niste postali žrtvom.

Savjeti za zaštitu:

- Koristite jake lozinke: Osigurajte svoje online račune jakim i jedinstvenim lozinkama
- Redovito pratite bankovne izvratke: Provjeravajte svoje bankovne račune i kreditne kartice za neovlaštene transakcije.
- Ažurirajte sigurnosne postavke: Redovito ažurirajte softver i antivirusne programe na svojim uređajima.

Pametna kupnja

Kako izbjeći impulzivnu kupnju i prepoznati dobar omjer cijene i kvalitete

- Planirajte kupovinu – prije odlaska u kupovinu popišite ono što trebate i držite se toga popisa.
- Odredite „vremenski rok za razmišljanje” – prespavajte i ujutro razmislite je li vam to što želite kupiti uistinu potrebno.
- Pričekajte pad cijena – većina tehnoloških gadgeta najskuplja je odmah nakon prezentacije, pričekajte da im cijena padne.
- Odlazite rjeđe u kupovinu – vikendi u šoping u centru s prijateljicom/ prijateljem potiču impulzivnu kupovinu.
- Pazite kad kupujete na internetu – Prije klika „kupi“, još jednom bacite pogled na ukupan iznos svoje „košarice“.
- Kad sve možemo kupiti jednim klikom, okidač za neplaniranu kupnju puno je lakši.
- Izbjegavajte kupovinu pod stresom: Ne idite u kupnju kad ste umorni, gladni ili pod stresom, jer tada češće donosimo impulzivne odluke.
- Razlikuj potrebu od želja i potrebe u odnosu na želje

POTREBE

Voda

Dom

Hrana

Obrazovanje

Zdravstvena zaštita

Čisti zrak

Pravo na vlastito mišljenje

Pravo na vlastitu kulturu, religiju i jezik

ŽELJE

Odjeća posljednje mode

Bicikl

Putovanja

Vlastita soba

Najnoviji model mobitela

Neograničena količina vlastita novca

Fast food

Kako izraditi osobni proračun u 5 jednostavnih koraka:

Popišite sve izvore prihoda

- Uključite sve izvore novca koji dolaze na mjesečnoj bazi, poput plaće, honorara, mirovine, stipendije, dječjeg doplatka, i drugih.

Popišite sve troškove

- Podijelite troškove u fiksne (npr. stanarina, računi) i varijabilne (npr. hrana, zabava).

Izračunajte razliku između prihoda i troškova

- Oduzmite ukupne troškove od ukupnih prihoda kako biste vidjeli preostali iznos.

Postavite ciljeve štednje i ulaganja

- Odredite koliko od preostalog iznosa možete uštedjeti ili uložiti. Poželjno je da štedite najmanje 10% prihoda ako je to moguće.

Praćenje i prilagodba proračuna

- Redovito pratite svoje prihode i troškove kako biste ostali na pravom putu. Prilagodite proračun prema potrebi ako dođe do promjena u prihodima ili troškovima.

Pametna kupnja nije samo u tome da se potroši manje, već da se kupuju stvari koje će dugoročno donijeti korist i zadovoljstvo. S dobrim planiranjem i promišljenim odlukama možete povećati vrijednost onoga što kupujete, a istovremeno zaštititi svoj proračun.